



MOCIÓ QUE PRESENTA LA CUP ALCANAR-LES CASES PER GARANTIR EL DRET A LA INTERRUPCIÓ VOLUNTÀRIA DE L'EMBARÀS A LA XARXA DE SERVEIS PÚBLICS DE SALUT DE CATALUNYA (VAGA FEMINISTA)

Ara fa 85 anys, el 25 de desembre del 1936, es va aprovar un decret de la Generalitat de Catalunya que es pot considerar pioner. El decret, que es va publicar el 9 de gener del 1937, convertia Catalunya en el cinquè país del món a protegir el dret a l'avortament.

Ho feia, a més, afegint uns supòsits molt progressistes, com ara la maternitat conscientment no desitjada o factors d'ordre emocional.

La fi de la guerra i la instauració del govern franquista va suposar la derrota, però, sense pal·liatius de totes les esperances dipositades en la República. Esperances que per al moviment feminista es desfeien de cop un 2 de febrer de 1941, amb la il·legalització de l'avortament per part de la dictadura franquista. A partir dels anys 60 i fins la dècada dels 80, les dones catalanes havien de sortir del seu país i de l'Estat Espanyol per avortar.

L'any 1985 es va poder tornar a avortar legalment, amb l'aprovació de la Llei Orgànica

9/1985, coneguda com la llei dels tres supòsits: el terapèutic, el criminològic i l'eugenèsic. Aquesta llei, però, era menys progressista que la republicana.

L'any 2010 es va aprovar la llei orgànica 2/2010, que, a més d'ampliar els supòsits, permetia a les dones de 16 i 17 anys avortar sense el consentiment familiar. Cinc

anys més tard, la Llei Orgànica 11/2015 del govern Rajoy suposava de nou un pas enrere, suprimia aquest últim punt i requeria a les menors d'edat de 16 i 17 anys un permís patern per avortar.

La realitat és que onze anys després de l'aprovació de la llei de l'avortament el Departament de Salut ha estat incapaç d'integrar la pràctica de la IVE (Interrupció Voluntària de l'Embaràs) dins de la cartera de serveis dels centres sanitaris públics, fet que possibilita que s'estiguin externalitzant a centres sanitaris privats especialitzats i negant a moltes dones la possibilitat d'avortar als seus propis territoris. Això no només facilita la criminalització i assenyalament de dones i professionals (segons l'Associació de Clínicas Acreditades per a la Interrupció de l'Embaràs, des de 2010, 8000 dones han estat assetjades per fonamentalistes davant de clíniques on es practiquen avortaments), sinó que permet un negoci encobert amb els avortaments voluntaris a la privada, genera un injustificable greuge classista i vulnera reiteradament el dret a les dones de ser ateses a la xarxa sanitària pública. Un exemple d'això són les Terres de l'Ebre, on les dones que decideixen avortar pel mètode quirúrgic es veuen obligades a fer un llarg trajecte per exercir el seu dret a l'avortament perquè són derivades a clíniques privades de Tarragona i Barcelona. Situacions que es repeteixen en altres zones del país com als Pirineus o la Catalunya Central.

La problemàtica, però, es veu encara més agreujada amb l'objecció de consciència (tant la individual -dret protegit- com la col·lectiva -dret no reconegut) d'alguns professionals, avalada pels patronats dels centres on, en la majoria de casos, a més, hi ha present l'església. Així es produeix la perversa situació que institucions gestionades per fundacions eclesiàstiques i que porten en els seus estatuts que la interrupció de l'embaràs no s'ofereix, continuen rebent diners públics.

Darrerament, les forces polítiques al cap del Departament de Salut han justificat i apostat pel fet de recórrer a la sanitat privada per dur a terme les intervencions quirúrgiques lligades a les demandes d'avortament voluntari, tot assenyalant la manca d'inversions en el sistema de salut públic estatal o escudant-se en la problemàtica de l'objecció de consciència. A més de complir i fer complir la llei, el sistema públic de salut ha de blindar-se davant els interessos de l'Església i dels

lobbys sanitaris privats, evitant-ne qualsevol interferència en les decisions relacionades amb els nostres drets sexuals i reproductius.

Finalment, cal apuntar una nova amenaça respecte la vulneració del dret a l'avortament. La Direcció General de Salut del Ministeri de Sanitat, quan encara era el seu màxim responsable política Salvador Illa, ha tret a consulta el projecte de modificació del Reial decret 831/2010 de Garantia de la Qualitat Assistencial de la Prestació a la Interrupció Voluntària de l'Embaràs, una modificació que pretén deixar el mètode farmacològic com l'únic mètode fins les nou setmanes de gestació. D'aprovar-se aquesta modificació, s'estaria privant a les dones d'un mètode eficaç i segur com és la tècnica instrumental i sense tenir en compte les seves circumstàncies personals i mèdiques. Aquesta situació que es justifica des de l'administració pública apel·lant a la major accessibilitat territorial i també al menor cost, en realitat respon a dèficits en la sanitat pública després de dècades de retallades i privatitzacions, així com la falta de professionals especialitzats per falta de formació.

La llibertat de la dona no sols ha de respectar-se en relació a la continuïtat de la seva gestació o no; sinó també en relació al mètode. Limitar l'oferta a un dels mètodes, imposar algun d'ells o bé oferir una informació incorrecta o esbiaixada suposa restringir la llibertat de decisió de la dona i vulnerar els seus drets.

Per tot això, el Grup Municipal de la CUP Alcanar – les Cases ha fet arribar aquesta moció al ple de l'Ajuntament d'Alcanar perquè s'aprovin els següents **ACORDS**:

1. Instar al govern de la Generalitat i al Departament de Salut a :
 - Garantir la IVE quirúrgica als hospitals de referència de cada regió sanitària amb l'objectiu que les IVEs s'assumeixin des de la sanitat pública i no siguin derivades a centres privats i concertats en tots els territoris. En cas de Terres de l'Ebre, garantir l'avortament a l'Hospital Verge de la Cinta de Tortosa.

- Garantir ASSIR (Assistència a la Salut Sexual i Reproductiva) autoritzats per dur a terme avortaments farmacològics en totes les regions sanitàries.
 - Implementar l'article 8 de la LO 2/2010 sobre la formació de professionals de la salut amb **perspectiva de gènere** en els programes curriculars de les carreres relacionades amb la medicina i les ciències de la salut, incloent la investigació i formació en la pràctica clínica de la interrupció voluntària de l'embaràs.
 - Desplegar el Reglament de la Llei 9/2017, d'universalització de la sanitat a Catalunya, incloent en el redactat l'accés a l'atenció de salut sexual i reproductiva de totes les dones i persones embarassades que es trobin a Catalunya, inclòs l'accés a la interrupció voluntària de l'embaràs.
 - Anul·lar els convenis públics o contractes en centres sanitaris on es practiquen objeccions de consciència com a mandat institucional, en molts casos avalades pels patronats dels centres on l'església en forma part.
 - Vetllar perquè no es produeixin objeccions col·lectives ni institucionals en la pràctica de la IVE.
 - Instar al govern de l'Estat espanyol perquè aturi el projecte de modificació del Reial decret 831/2010 de Garantia de la Qualitat Assistencial de la Prestació a la Interrupció Voluntària de l'Embaràs, que pretén deixar el mètode farmacològic com únic mètode fins a les 9 setmanes de gestació.
 - Instar al govern de l'Estat espanyol perquè s'elimini de la Llei orgànica 2/2010 el requisit del permís parental per les dones de 16 i 17 anys que desitgin interrompre l'embaràs.
 - Instar al govern de l'Estat a fer una revisió a fons de la Llei orgànica 2/2010, prioritzant els Drets Sexuals i Reproductius (DSIR) i vetllant pel seu respecte real i total.
 - Instar al govern de l'Estat espanyol inici una reforma legislativa per eliminar l'avortament del Codi Penal.
2. Treballar i vetllar pel dret a l'avortament i perquè es respecti la voluntat de les dones del municipi.

3. Donar suport a les accions i reivindicacions del moviment feminista a Terres de l'Ebre.

Erica Bel i Queralt
Regidora del GM de la CUP Alcanar- les Cases